

קבצי הערות התמימים ואנ"ש ללקו"ש חלק י"ז שיחה ה' לפרשת ויקרא

קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון גליון קנ (תשמ"מ)

ב. בלקו"ש פ' ויקרא תשל"ט הערה 23 מבאר בכוונת הכתוב "ויבדל אהרן להקדישו קודש קדשים הוא ובניו" (דה"י א, כג, יג).

" - דלכאורה קד"ק שיין רק לכה"ג, והרי רק הוא נכנס לקד"ק - ועפ"ז בקרא "להקדישו קד"ק הוא ובניו" - להקדישו קאי אכולם וקד"ק - על אהרן, ועפ"ז גם מובן כפל הלשון (ועד"ז ברמב"ם (הל' שמיטה ויובל בסופן)), אבל ל"מ כן בהוריות (יג, א) וכמפורש בחדא"ג שם. ולהעיר מזח"ג קעו, ב. ב"ק לח, א. - ואולי יל"פ קדה"ק בנוגע לבניו - או"א מהט ראוי להיות כה"ג. עכל"ק.

ויש להעיר מלקו"ש חי"א (עמ' 120) דשם מביא מ"ש בביאורי הגר"א דמ"ש בסיום מס' מדות: "בבית קדשי הקדשים" עיי"ש, "הכוונה לבית המקדש יללו - שהוא קודש לגבי שאר מקומות המקודשים...".

ובהערה 29 ע"ז: "ולהעיר מדה"י א, כג, יג: בני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו קודש קדשים

הוא ובניו - דכל הכהנים נקראים קד"ק".

ובדוחק י"ל דמ"ש "להעיר" כלול בזה גם מ"ש בהערה דלקו"ש ויקרא שם, ודו"ק.

הרב ש. ד. הכהן

נחלת הר חב"ד

קובץ הנ"ל גליון קסו

ג. בלקו"ש ח"ח הוספות לפ' קרח (עמ' 325) מבאר
הא דכתב הרמב"ם (הל' שמיטה ויובל בסופו): אשר
לא בשבט לוי בלבד הדברים אמורים "אלא כל איש

ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו . . . ה"ז נתקדש
קדש קדשים . . . "

ומבאר בהערה שם: "להבדל . . . נתקדש קדש
קדשים: וע"ד דה"א (כג, יג) האמור בכהנים [וכה"ג,
המתאים לשם קדה"ק, כי רק הוא נכנס לשם. וראה
חדא"ג סוף הוריות. זח"ג קעו, ב. ב"ק לח, א"] ,
עכלה"ק.

וכמו"כ איתא בלקו"ש הנ"ל (עמ' 346), אלא
דשם איך החצאי ריבוע, וצ"ב טעם השינוי.

ולכאורה הכוונה ב"וראה חדא"ג סוף הוריות"
הוא; דבחדא"ג שם מבאר הא דדרשי בגמ' (שם יג, א)
"כהן קודם ללוי שנאמר בני עמרם אהרן ומשה ויבדל
אהרן להקדישו קדש קדשים, לוי קודם לישראל שנאמר
בעת ההיא הבדיל ה' את שבט הלוי".

ומבאר בחדא"ג: "דכתיב ובני עמרם אהרן ומשה
ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים וגו', בכל שבט לוי
נמי כתיב הבדיל ה' את שבט לוי מתוך וגו', אבל
הבדלת אהרן היא תוספת שבדלו מאחיו משה שהזכיר
שהוא נשאר לוי שהוא קודש אבל אהרן נעשה קדש
קדשים ע"י הבדלתו . . . " עכ"ל.

הרי משמע מחדא"ג שכל הכהנים נקראו "קד"ק",
ולא רק אהרן.

ובזהר שם כנראה הכוונה למ"ש שם: " . . . תריץ
דרגין אינון קדוש וטהור, כהן קדוש לוי טהור . . . "
חזינן שכהן סתם נקרא "קדוש".

ובציון לבב"ק שם כנראה הכוונה מ"ש שם:
" . . . ר"מ אומר מנין שאפילו נכרי ועוסק בתורה
שהוא ככהן גדול ת"ל אשר יעשה אותם האדם וחי בהם
כהנים ולוים וישראלים לא נאמר אלא אדם, הא למדת
שאפילו נכרי ועוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול".

הרי שאפילו נכרי דומה לכהן גדול, עד כאן
הפענוח לפי הנראה.

והנה בהוריות שם מצינו במשנה: ". . ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ".

ובגמ' שם: "מנה"מ א"ר אחא בר"ח דאמר קרא יקרה היא מפנינים מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים".
וצ"ב לכאורה מדוע אינו מציין למ"ש במשנה שם להוכיח שאפילו ממזר הוא קודם לכהן גדול.

[וגם יש להעיר מלקו"ש ח"ז (עמ' 157) שמביא מ"ש הבעל הטורים עה"פ "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים" שהכוונה "כהנים גדולים", "ודלא כבמכילתא שם" - הערה 26. ש"בשעת מ"ת איז יעדער איד געווארן אין דער בחי' פון כהן גדול".]

ברם בלקו"ש חי"ג (עמ' 230) מובא מכתב כ"ק אד"ש מג' תמוז ה'תשל"ו [שהוא בגדר משנה אחרונה לגבי הנ"ל] בביאור רמב"ם זה, וז"ל: "להבדל . . נתקדש קדש קדשים: ע"ד דה"א (כג, יג) האמור בכהנים. [ולכאורה קד"ק שייך רק לכה"ג, והרי רק הוא נכנס לקד"ק - ועפ"ז בקרא "להקדישו קד"ק הוא ובניו" - להקדישו קאי אכולם וקד"ק - על אהרן, ועפ"ז גם מובן כפל הלשון (ועד"ז - ברמב"ם), אבל ל"מ כן בהוריות יג, א, וכמפורש בחדא"ג שם. ולהעיר מזח"ג קעו, ב. ב"ק לח, א", עכלה"ק.

וכן יש להעיר דבלקו"ש פ' ויקרא תשל"ט הערה 23 דמבאר כתוב הנ"ל בדה"י בזה"ל: " - דלכאורה קד"ק שייך רק לכה"ג, והרי רק הוא נכנס לקד"ק - ועפ"ז בקרא "להקדישו קד"ק הוא ובניו" - להקדישו קאי אכולם וקד"ק - על אהרן, ועפ"ז גם מובן כפל הלשון (ועד"ז ברמב"ם (הל' שמיטה ויובל בסופו)), אבל ל"מ כן בהוריות (יג, א) וכמפורש בחדא"ג שם. ולהעיר מזח"ג קעו, ב. ב"ק לח, א. - ואולי יל"פ קדה"ק בנוגע לבניו - שכאו"א מהם ראוי להיות כה"ג", עכלה"ק. [ועיין מ"ש בגליון כז (קנ) ס"ב].

חזינן דבלקו"ש חי"ג ובלקו"ש פ' ויקרא תשל"ט נקיט בפ' הרמב"ם הנ"ל, ש"קד"ק" הכוונה רק על

אהרן, ודלא כמ"ש בלקו"ש ח"ח הנ"ל.
אלא דבלקו"ש פ' ויקרא הנ"ל מסיים: "אולי
יל"פ קדה"ק בנוגע לבניו". ודו"ק.

הרב שלום דובער הכהן

נחלת הר חב"ד

"אשרי הדור שהנשיא שלו נותן לב להביא כפרה כו"

הרב מנחם מענדל רייצעס

קרית גת, אה"ק

בלקו"ש חי"ז ויקרא (ה) שקו"ט בדברי חז"ל עה"פ "אשר נשיא יחטא" (ויקרא ד, כב) - "לשון אשרי, אשרי הדור שהנשיא שלו נותן לב להביא כפרה על שגגתו, קל וחומר שמתחרט על זדונותיו" (לשון רש"י. ועד"ז - בשינויים - בתו"כ ובגמרא, וכמבואר בשיחה בארוכה), ואחת השאלות העיקריות בשיחה היא -

מדוע ענין זה של שימת לב לעבירות והבאת כפרה עליהם לומדים אנשי הדור דוקא מה"נשיא", ולא מ"הכהן המשיח"? כלומר: בפרשה שם מדובר לפני כן על הכהן המשיח, שגם הוא נדרש להביא קרבן לכפרה במקרה של שגגה, ולמה הסמיכה התורה את הענין של "אשרי", "לשון אשרי, אשרי הדור כו" דוקא לקרבן שמביא הנשיא ולא לקרבן שמביא הכהן המשיח?

והנה בשיחה שם מבואר הענין בארוכה וכפרטיות, עיי"ש; אך לכאורה אפשר להשיב על שאלה זו תשובה פשוטה ביותר:

יש הבדל עיקרי בין הקרבן שמביא הכהן המשיח לבין הקרבן שמביא הנשיא. הקרבן שמביא הנשיא הוא על שגגה כפשוטה, שנכשל בעבירה בלי כוונה; אולם הקרבן שמביא הכהן המשיח אינו על שגגה כפשוטה, אלא "אינו חייב אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה" (לשון רש"י ויקרא ד, ג) - כלומר: אם הכהן המשיח נכשל בעבירה בלי כוונה, הרי אינו חייב בקרבן כלל, ודוקא אם הטעות שלו היתה בהוראה - שטעה בשיקול הדעת והורה לעצמו על דבר איסור שהוא מותר וכך נהג - אז הוא חייב בקרבן.

נמצא, איפוא, שכאשר מדברים על השפעה על אנשי הדור בכלל, המון העם, שאצלם השגגה היא בעצם מעשה החטא בלי כוונה, שגגה כפשוטה, ולא טעות בהוראה (שהרי רוב העם אינם שייכים להוראה כלל כמובין), הרי וודאי שההשפעה החזקה היא דוקא מהנשיא, שהוא שם לב להביא כפרה על אותו סוג שגגה שנכשלים בו רוב העם, ולא (כל כך) מהכהן המשיח שהוא מביא כפרה על טעות בהוראה, שהיא ענין ששייך

רק לעיני העדה ויחידי סגולה. - ואדרבה, בשגגה כפשוטה פטור הכהן המשיח לגמרי, כך שבוודאי המון העם לא יכול ללמוד ממנו!

[ובפרט שיש גם סברא לומר שכאשר אדם טועה בהוראה, הרי שיש בכך חומרה יתירה לגבי סתם כשלוך בחטא בלי כוונה, וע"ד המבואר בכ"מ שיותר חמור פגם במוחין מאשר במדות כו'. וק"ל. וגם אם נאמר שיש סברא גם להיפך, הרי סו"ס אין זה מאותו סוג, וכנ"ל].

וצע"ק שבשיחה אינו מתייחס כלל לנקודה פשוטה זו.